

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 86 0 П 040727 17 Спш
Бања Лука, 3.5.2017. године

Врховни суд Републике Српске, одлучујући о захтјеву Основног суда у Модричи за рјешавање спорног правног питања у предмету број 86 0 П 040727 16 П, на основу одредбе члана 61а. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Српске” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП), те одредбе члана 18. Правилника о унутрашњем судском пословању (“Службени гласник Републике Српске” број 19/14), члана 4. став 4. и члана 12. Правилника о раду судских одјељења (број 118-0-Сул-14-000458 од 6.2.2015. године), на сједници Грађанско-управног одјељења, одржаној дана 3.5.2017. године, донио је

О Д Л У К У

Одбацује се захтјев Основног суда у Модричи за рјешавање спорног правног питања у предмету тога суда број 86 0 П 040727 16 П, које гласи: „Да ли је за суђење у брачним споровима у којим странке имају пребивалиште у Ш. Конфедерацији, а немају заједничко последње пребивалиште у БиХ надлежан да суди, стварно и мјесно надлежан суд у БиХ“.

Образложење

У правној ствари тужитеља Ж.З., С., Ђ., кога заступа И.Р. адвокат из О., против тужене Е.З., С., Ђ., коју заступа А.П. адвокат из Т., ради развода брака, Основни суд у Модричи (на приједлог тужене) је поднеском од 27.3.2017. године, овом суду доставио предмет број 86 0 П 040727 16 П, са захтјевом за рјешавање спорног правног питања наведеног у изреци ове одлуке.

У предметној правној ствари ради се о захтјеву тужитеља, постављеном у тужби поднесеној наведеном суду дана 11.4.2016. године којим тражи: да се примјеном одредбе члана 52. Породичног закона Републике Српске разведе брак закључен са туженом 29.1.1990. године у Д.Т., РС; да се малољетно дијете парничних странака А.З., рођена ... године повјери на бригу и васпитање туженој а да се тужитељ обавезе да доприноси њеном издржавању у мјесечном износу од 500,00 CHF, док за то постоје законски услови.

Тужена је позивом на одредбе чланова 29. и 35. Закона о парничном поступку, истакла приговор стварне и мјесне надлежности суда у БиХ наводећи, да тужитељ и тужена (која има држављанство Ш. Конфедерације гдје јој је и пребивалиште) немају последње заједничко пребивалиште у БиХ и да стога за поступање у овој правној ствари нису надлежни судови у БиХ.

У захтјеву за рјешавање спорног правног питања Основни суд у Модричи не наводи да код тог суда постоји више предмета за чије рјешавање би било потребно ријешити наведено спорно правно питање и да због тога постоји потреба да Врховни суд Републике Српске заузме став према питању - мјесне надлежности суда у БиХ, у овој

врсти спора, у ситуацији када брачни другови имају пребивалиште у иностранству (овдје у Ш. Конфедерацији), а немају заједничко последње пребивалиште у БиХ. Тужена, у захтјеву који је поднијела првостепеном суду за рјешавање предметног спорног правног питања то и не тврди а тужитељ, у учитовању на наведени захтјев управо указује да овдје није испуњен тај услов. Првостепени суд сматра да се у конкретном случају о тужбеном захтјеву треба одлучити у смислу одредби чланова 26. и 35. ЗПП.

Одредбом члана 61 а) став 1. ЗПП прописано је да се поступак за рјешавање спорног правног питања покреће, уколико пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став према спорном правном питању које је од значаја за одлучивање о предмету поступка пред првостепеним судовима. Поступак покреће захтјевом првостепени суд по службеној дужности или на приједог странке.

Из наведене законске одредбе произлази да су процесне претпоставке за стављање захтјева за рјешавање спорног правног питања, поред тога да оно мора бити од утицаја на одлуку суда у конкретном предмету у којем је стављен захтјев, и претпоставка да пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став према том правном питању. Услов из ове законске одредбе представља процесну претпоставку за рјешавање спорног правног питања, независно од тога да ли стављени захтјев садржи све елементе прописане чланом 61 б) став 1. истог закона. Стога, захтјев за рјешавање спорног правног питања поред тих елемената, који се тичу форме у којој се захтјев подноси (што се своди на уредност стављеног захтјева), мора испуњавати и процесну претпоставку да пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став према том правном питању. Уколико је испуњена наведена процесна претпоставка, а правни став о спорном правном питању је од утицаја на одлуку суда у конкретном предмету у којем је стављен захтјев, Врховни суд Републике Српске ће заузети став о спорном правном питању по правилима поступка за усвајање правних ставова (члан 61 г. став 1).

Према одредби члана 61в. став 1. ЗПП Врховни суд ће одбацити непотпун или недозвољен захтјев за рјешавање спорног правног питања.

У конкретном случају, првостепени суд је поднио захтјев за рјешавање спорног правног питања, иако се не ради о ситуацији која је прописана одредбом члана 61 а) став 1. ЗПП, будући да није утврђено да је означено спорно правно питање од значаја за одлучивање у већем броју других предмета пред првостепеним судом, већ само у предмету тога суда у којем је захтјев поднесен.

Како је очигледно, да захтјев за рјешавање спорног правног питања, не испуњава процесне услове из одредаба члана 61. а) ЗПП, то се исти указује недозвољеним, па је овај суд примјеном члана 61 в) став 1. ЗПП, донио одлуку као у изреци.

Предсједник Грађанско-управног одјељења
Стака Гојковић